

РЕШЕНИЕ

№ 2956

гр. София, 07.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 05.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **2000** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. § 8 от ПЗР на АПК.

Образувано е по жалба на Е. А. А., подадена чрез адв. Х. В., срещу заповед № О-45 от 29.01.2024г. на изпълнителен директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина.

В жалбата се твърди, че отказът за издаване на удостоверение за български произход е издаден в нарушение на процесуалните правила, несъответствие с материалноправните разпоредби на закона и неговата цел. При произнасянето си, органът не е изяснил всички факти и обстоятелства от значение за случая. От приложените към заявлението документи се установявало, че Е. А. А. е низходящ на Ш. А. И., който е негов дядо, баща на неговия баща А. А., [дата на раждане] в Република Турция. От удостоверението за идентичност на имената се доказвало, че лицето записано в турските регистри като Ш. А. отговаряло на Ш. А. И.. За да се докаже по безспорен начин връзката между А. А. и Ш. А. следвало да се обърне внимание, че за заявител на удостоверението за идентичност на имената е посочен А. А., негов син. Също така в изселническия паспорт към роднините на Ш. А. е записана неговата съпруга Весели, която е майка на А. А..

В акта за раждане № 93 на Ш. А. И. била записана единствено датата на издаването му, като се посочвало, че лицето вече се е родило в домашни условия и неговият баща е оповестил този факт. Другото несъответствие, което административният орган отчитал е мястото на раждане, което е означено по различен начин- [населено място]

и [населено място]. Актът за раждане бил съставен през 1925 г., като към този момент все още много селища са носили турските си имена отпреди Освобождението. Името „К.“ била турска дума, която означавала „Черните“, от „кара“ - черно и окончанието за множествено число „-лар“. Мястото за раждане в двата документа било едно и също, но поради голямата разлика в годините на издаване на документите имало разминавания в имената. По аналогичен начин в изселническия паспорт областта била записана като Коларовград, което е било названието на [населено място] през периода 1950 - 1965 г. Акцентираща, че е доказана родствена връзка между Е. А. А. и дядо му Ш. А. И., роден в [населено място], обл. Шумен, но ответникът не е положил необходимите грижи за разкриване на фактите и обстоятелствата от значение за издаването на удостоверителния документ.

Моли съдът да отмени заповедта и да задължи административния орган да издаде исканото удостоверение за български произход.

В проведеното публично заседание на 05.04.2024г. жалбоподателят се представлява от адв. Х. В.. По същество се претендира актът да бъде отменен, съответно – преписката изпратена на ответника с указания за надлежно и законосъобразно произнасяне по искането. Обобщаващи правни съображения по основателността на жалбата са изложени в писмени бележки от 19.04.2024г.

Ответникът – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина, чрез своя процесуален представител юрк. Б. П. оспорва жалбата. В хода на устните състезания посочва, че документите съдържали три различни дати на раждане на праводателя на жалбоподателя. В изселническия паспорт като дата на раждане е посочена 08.03.1925г., в акта за раждане на дядото на жалбоподателя е посочена датата 21.03.1925 г., а във формуляра за издаване на удостоверение на идентичност на имената от Министерство на вътрешните работи на Република Турция датата е 01.07.1925 г. Именно поради тези разминавания нямало как да бъде установен по безспорен и категоричен начин българският произход на жалбоподателя, тъй като не ставало ясно, че неговият дядо е с български произход. В отделните документи лицето, праводател на жалбоподателя, фигурирало с различни имена и точно затова е поискано удостоверението за идентичност на неговите имена, като в него отново като дата на раждане е посочена 01.07.1925 г., която е 4 месеца след тази в акта за раждане. Удостоверението за идентичност на имена касаело друго лице, родено на 01.07.1925г., което е различно от лицата по акта за раждане и изселническия паспорт. По тези съображения, моли жалбата да бъде отхвърлена, както и да се присъди юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл. 144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

С искане рег. № 2024011900045/19.01.2024г. жалбоподателят Е. А. А. е поискал издаването на удостоверение за български произход.

В обстоятелствената част на искането е посочено, че Е. А. А. е лице с турско гражданство, семейно положение- женен с две деца, а удостоверението му е необходимо, за да послужи в производство за получаване на разрешение за постоянно пребиваване на основание чл.35, ал.2 ПЗЗЧРБ във вр. чл.25, ал.1, т.1 от ЗЧРБ.

Приложена е декларация от 10.01.2024г., видно от която Е. А. А. е посочил, че има

българско национално съзнание и е с български произход, защото неговият възходящ Ш. А. И., роден в [населено място], е българин.

Представено е удостоверение за идентичност на имена № 241/2023г. на МВР на Република Турция на Ш. А. с турско ЕГН [ЕГН], видно от което предишните имена на лицето са вписани в изселнически паспорт № 002617/1950г. В удостоверението е посочено още, че заявлението за неговото издаване е подадено от неговия син- А. А..

Приложен по преписката е изселнически паспорт № 002617/1950г. / № 7624/28.09.1950г./ на Ш. А. И., [дата на раждане] в [населено място], околия Коларовградска, народност- турчин, български гражданин, на когото е било позволено да се изсели в Турция, придружен от своята съпруга и две деца.

В преписката е наличен и акт за раждане № 93/1925г., съставен за лицето Ш. А. от [населено място], с родители: баща- А. И. и майка- Ф. А.. В този документ не е записана точната дата когато е настъпило самото раждане, а кога бащата А. И. го е обявил пред общинските власти.

С оспорения административен акт- заповед № О-45 от 29.01.2024г. е отказано да бъде издадено удостоверение за български произход на Е. А. А.. В мотивите на акта е изложено, че от представените документи не се установява връзката на заявителя с лице от български произход, защото не се доказва, че тези документи се отнасят за едно и също лице- дядото на Е. А. А.- Ш. А..

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Процесният отказ е постановен по подадено от жалбоподателя искане за извършване на административна услуга по смисъла на § 1, т.2, б.“в“ от ДР на Закона за администрацията. Съгласно § 8 от ПЗР на АПК „уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго“. Отказът за издаването на документ от значение за упражняване на права е приравнен на индивидуален административен акт. Съдът приема, че жалбата е допустима, като депозирана в законоустановения по чл. 149, ал. 1 от АПК срок и от лице, което има правен интерес от оспорването, насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК, подлежащ на съдебен контрол.

Разгледана по същество жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Компетентността на административния орган произтича от разпоредбите на чл.4, ал.1 и чл.5, т.21 от Устройствения правилник на ИАБЧ, съгласно които Агенцията се ръководи и представлява от изпълнителен директор, който е орган на изпълнителната власт и който издава индивидуални административни актове в кръга на своите правомощия. Съгласно чл.35, ал.2 ППЗЧРБ, удостоверението за български произход, необходимо за нуждите на производството за предоставяне на право на постоянно пребиваване по чл.25, ал.1, т.1 ЗЧРБ, се издава от Изпълнителната агенция за българите в чужбина. С оглед изложеното съдът намира, че оспореният отказ е издаден от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия.

Изискванията на чл.59, ал.2 от АПК относно формата и задължителните реквизити на административния акт са спазени, доколкото той е в писмена форма и съдържа фактически и правни основания за издаването си. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за

правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес. Не се констатираха несъответствия или противоречия между мотивите и разпоредителната част на заповедта.

Административният акт е постановен при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, тъй като представените от заявителя доказателства не са обсъдени в тяхната взаимовръзка и единство и правният извод за липса на основания за издаване на удостоверение за български произход е формиран в несъответствие с чл.7 и чл.35 АПК. Ответникът не е провел всестранно и задълбочено изследване на фактите и обстоятелствата, не е проверил актовете, удостоверяващи правата на искателя, което е довело до издаването на акт, който не отразява действителното правно положение. Административният орган е посочил единствено, че не се доказва, че документите по преписката се отнасят до едно и също лице, а именно: дядото на Е. А. А.- Ш. А..

Съгласно чл.2 ЗБЖИРБ, „Българин, живеещ извън Република България, съгласно този закон е лице, което: 1. има поне един възходящ от български произход; 2. притежава българско национално съзнание; 3. пребивава трайно или постоянно на територията на друга държава.“

Българският произход е правнозначим юридически факт, който се доказва с документ, издаден от български или чужд орган според чл.3, ал.1, т.1 от ЗБЖИРБ.

Понятието „лице от български произход“ е дефинирано в § 2, т.1 от ДР на ЗБГ, съгласно която норма това е „лице, на което поне единият възходящ е българин“.

Настоящата инстанция се придържа към съдебната практика, която тълкува това определение в смисъл, че някой от възходящите на молителя е българин по етнос и самосъзнание, а не дали същият е бил някога български гражданин.

„Български гражданин“ и „лице от български произход“ са две отделни, самостоятелни, различни по смисъл и съдържание понятия, видно и от термините, използвани в чл.25, ал.1 и ал.2 от Конституцията на Република България.

От представените по преписката писмени доказателства, е възможно да се направи извод, че възходящият на жалбоподателя Ш. А. /Ш. А. И./ е лице от български произход.

В акт за раждане № 93 на Ш. А. И. е удостоверено, че на 21.03.1925г. неговият баща се е явил в общината, за да обяви вече настъпилото раждане в [населено място], Шуменска околия. Родителите на Ш. А. И. са записани като А. И. и Ф. А.. В изселнически паспорт № 002617, издаден на 28.09.1950 г. от Народна Република България е описано лицето Ш. А. И., [дата на раждане] в [населено място], Коларовградска околия. При извършена справка в Уикипедия се установява, че [населено място] е старо име на [населено място], [община], област Шумен. Без съмнение предходното име на [населено място] в периода 1950г.-1965г. е Коларовград. Разминаване в датата на раждане в изселническия паспорт и акта за раждане не се констатира. В акта за раждане е записано единствено кога е съставен същия от длъжностното лице по гражданско състояние, а не кога е станало самото раждане, което на 21.03.1925г. е било обявено от бащата. В нито един официален документ не е отразено, че Ш. А. И. е [дата на раждане], така, както счита представителят на ответната страна. Единствено в заявление № 211/2023г., подадено до МВР на Република Турция е отбелязано, че Ш. А. е роден на тази дата в [населено място]. Датата на раждане на Ш. А. И. се установява от вписванията в изселническия

паспорт № 002617/28.09.1950г. и акт за раждане № 93 и тя трябва да се приеме, че е 18.03.1925г. Налице е пълно съвпадение на ЕГН в Република Турция на лицето Ш. А. /[ЕГН]/, посочени във формуляра № 211/2023г. и в удостоверението за идентичност на имена № 241/2023г.

На следващо място, в удостоверение за идентичност на имена № 241/2023г., издадено от МВР на Република Турция изрично е посочено, че Ш. А., с турско ЕГН [ЕГН], произхожда от Република България и отговаря на лицето по изселнически паспорт № 002617, издаден от Народна Република България, а това е именно: Ш. А. И., [дата на раждане] Удостоверението за идентичност на имената е официален документ по см. на чл.3, ал.1, т.1 от ЗБЖИРБ, придружен от копие на изселническия паспорт № 002617, показващ имената на лицето преди придобиване на турското му гражданство с решение № 3/13827 от 05.11.1951г.

В удостоверението за идентичност на имената е отразено още, че Ш. А. е получил турско гражданство на 05.11.1951г., което събитие е настъпило непосредствено след напускането му на Народна Република България на 03.03.1951 г. / вж. виза № 12456/12.10.1950г. и поставен печат за „заминал“, приложени на л.64 от делото/.

При съпоставка и анализ на данните съдържащи се в писмените документи, може да се формира заключение, че лицето Ш. А., с турско ЕГН [ЕГН], [дата на раждане] в Република България, чийто родители са били А. И. и Ф. А., отговаря на лицето с имена Ш. А. И., роден в [населено място] /с.К./, Коларовградска /Шуменска/ околия, съгласно изселнически паспорт № 002617/28.09.1950 г.

В акт за раждане № 569 на А. А., с турско ЕГН 47704564186 е записано, че той е [дата на раждане] в М., Република Турция, а неговите родители са Ш. А. и В. А.. В изселнически паспорт № 002617/28.09.1950г. е вписана съпругата на Ш. А. И., която е В., родена през 1924г. В удостоверение за раждане на жалбоподателя Е. А. А. е отразено, че той е син на А. А., турски гражданин.

Тук е мястото да се изложи, че след като ответникът е считал, че приложените към заявлението документи съдържат противоречива информация, то той е бил длъжен да предостави възможност на Е. А. А. да коригира конкретни недостатъци по тях. Съгласно императивната разпоредба на чл.34, ал.3 АПК, административният орган осигурява на страните възможност да изразят становище по събраните доказателства, както и да представят допълнителни доказателства, като определя срок не по-дълъг от 7 дни, в който могат се да правят писмени искания и възражения. В настоящия случай не е дадена възможност за становище и представяне на допълнителни доказателства, а само на формално основание е отказано да бъде издаден удостоверителния документ. Допуснатото нарушение е съществено, тъй като, ако не беше извършено, би могло да доведе се формиране на друг краен правен резултат, който да бъде удовлетворителен за Е. А. А..

След извършен цялостен анализ на приложената писмена документация, доказана се явява родствената връзка между Е. А. А. и неговият възходящ от втора степен Ш. А. /Ш. А. И./.

В заключение, заповед № О-45 от 29.01.2024г. на изпълнителен директор на ИАБЧ е незаконосъобразен акт и поради наличието на основанията по чл.146, т.3 и т.4 от АПК, същият следва да бъде отменен. При анализ поотделно и в съвкупност на приетия доказателствен материал, съдът намира, че е осъществен фактическият състав по чл.2, т.1 от ЗБЖИРБ, защото е доказано, че възходящият на жалбоподателя Ш. А. /Ш. А. И./ е лице от български произход.

Съжденията на административния орган, залегнали в мотивната част на заповедта не са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да обосноват отказа за издаване на удостоверение за български произход на Е. А. А., [дата на раждане] в П., област У., щат Вашингтон, САЩ.

При условията на чл.173, ал.2 от АПК преписката се връща за ново произнасяне от ответника, който в изпълнение на указанията на съда трябва да издаде на Е. А. А. удостоверение за български произход, което да му послужи пред Дирекция „Миграция“ - МВР във връзка с подадено от него заявление вх. № Г-3798/08.11.2023г.

С оглед изхода от делото, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат възстановени направените разноски, които представляват заплатено адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство от адв. Х. В.. Минималното възнаграждение по чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет е 1 000.00 /хиляда/ лева, а заплатеното от жалбоподателя видно от договор за правна защита и съдействие № 142033/31.01.2024г. е 800.00 /осемстотин/ лева. По сметката на съда е внесена и държавна такса от 10.00 /десет/ лева, която също трябва да се присъди на оспорващата страна.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл.173, ал.2 и чл.174 от АПК, *Административен съд София-град*, 22-ри състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ *заповед № О-45 от 29.01.2024г.* на изпълнителен директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина.

ВРЪЩА административната преписка № 2024011900045/19.01.2024г. на изпълнителен директор на Изпълнителна агенция за българите в чужбина, за ново разглеждане и произнасяне, съгласно задължителните указания на съда по приложението на закона.

ОПРЕДЕЛЯ 14 - дневен срок за издаване на удостоверение за български произход на лицето Е. А. А., [дата на раждане] , документ за самоличност № U26844301/01.07.2022г., гражданин на Република Турция.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция за българите в чужбина с адрес: [населено място], [улица] да заплати на Е. А. А., [дата на раждане] , гражданин на Република Турция със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.5, офис № 9, чрез адв. Х. Е. В. сумата от 810.00 /осемстотин и десет/ лева на основание чл.143, ал.1 АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл.138 АПК.

Съдия: